

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, dne 21. novembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 136.

Pred revizijo zakona o taksah.

Po uveljavljanju enotnega zakona o neposrednih davkih se finančna uprava še nadalje prizadeva, da izboljša finančno zakonodajo in jo postavi na višji nivo ter tako popravi marsikatero nedostanost, ki je bila v prvih letih po osvobojenju sicer neizogibna, vendar pa ne vstreza več sedanjim prilikam. Za zakonom o neposrednih davkih smo dobili temeljito reformo državnih trošarin, ki sicer ne izpolnjuje vseh pričakovanj, vendar pa navzlic temu izdatno izboljšuje položaj: Nadalje se pripravljajo revizija zakonov o državnih monopolih in zakona o taksah. Pripravljana dela za revizijo zakona o taksah so že skoro dovršena.

Naš sedanji zakon o taksah ima vse napake prve povojne dobe. V glavnem obstoji iz zakona o taksah bivše kraljevine Srbije iz leta 1911, ki se je z večino tarifnih postavk proširil v letu 1921. na vse dele kraljevine z devalvaciji primernim poviškom. Glede posameznih taks pa so navzlic temu še nadalje ostala v veljavi določila prejšnjega avstrijskega zakona o taksah, tako na primer glede taks na dedščine, taks na službene pogodbe itd.

Izenačenje taks v letu 1921. nam je prineslo celo vrsto novih taks. Med temi so tudi take, ki po svojem značaju spadajo v vrsto direktnih davkov, kakor na primer točilna taksa, taksa od izplačanih službenih prejemkov, razne letne takse itd. Specijalno točilna taksa daje tako vsled svoje izmere, kakor vsled načina odmerjenja mnogo povoda za upravičene pritožbe. Jako ostre so tudi sodne takse. Sodne takse po svoji izmeri ovirajo, če ne naravnost onemogočavajo gospodarsko šibkejšim slojem brez velikih žrtev pot do pravice. Sodno postopanje je ravno vsled taks jako drago in se marsikdo ravno radi visokih taks temeljito preišča, nastopiti tožbeno pot, čeprav je v pravici. Pričakujemo, da se ob reviziji zakonodajalec v zadostni meri ozira na dejstvo, da je sodstvo v in-

teresu vseh slojev in da ne sme biti v tako izdatni meri odvisno od premoženjskih razmer, da pride kdo do pravice.

V carinskem poslovanju se plačuje skoro za vsako fazo uradnega poslovanja posebna taksa. Takse poleg visoke carine povzročajo strankam ne le materialne izdatke, temveč še bolj komplicirajo že itak zadosti komplicirano carinsko poslovanje. Pobiranje carinskih taks poleg poslovnine, katero je smatrati za odškodnino za carinsko poslovanje, pomenja brez dvoma dvojno obremenitev za ene in iste namene, to je za poslovanje.

Najbolj pa ostre taksna bremena občutne kazni, ki se po členu 46. zakona o taksah ne morejo in ne smejo zniževati in tudi ne milostno odpustiti. Napaka kazenskih določil obstoji v tem, da se izmera kazni ne ravna po teži prestopka in da se ne razločuje med prestopki zatajbe ali prikrajšanja in med prestopki, ki se kvalificirajo kot nered.

Je pa v taksnem zakonu še polno drugih ostrin, ki povzročajo gospodarstvu težave in občutna bremena. Izza izenačenja so bila taksna določila ponovno povod za ostro kritiko, ki je bila posebno glasna v onih delih kraljevine, kjer je izenačeni zakon, ki je po soglasni sodbi strokovnjakov brez pravega sistema, zamenjal prejšnje, na podlagi desetletnih študij izdelane zakone, ki so se v praktičnem življenju docela izkazali.

Iz tega razloga nameravano reformo z veseljem pozdravljamo in z zadoščanjem ugotavljamo, da je finančna uprava uvidela nujno potrebo, da se zasilno izenačenje taksne zakonodaje iz l. 1921 reformira, izboljša in prilagodi izpremenjenim prilikam. Načrt za revizijo je v glavnem že dovršen. Pred končno redakcijo načrta je ministristvo zaslišalo gospodarske korporacije o njihovih željah v pogledu taks. Prepričani smo, da bo finančna uprava, ki pri reviziji ne zasleduje fiskalnih namenov, upoštevala sporočene ji želje gospodarskih krogov in nam z novim taksnim zakonom dala glede taks predpise, ki bodo ustrezali željam in potrebam gospodarstva.

pa komu hoče po visokodonečih naslovih in donosnih mestih, naj skuša to doseči na svoj lasten račun in ne na račun našega, z vsakovrstnimi diletanškimi poizkusi že ilak izmučenega gospodarstva.

SADJEREJA JUGOSLAVIJE.

Poljedelsko ministristvo objavlja podatke o donosu sadjereje v letu 1928: sliv nad 47 milijonov kg ali 976 kg povprečno na eno drevo; jabolk 7.184.000 oziroma 1445 kg; oliv 4.390.000 ali 136 kg; hrušk 3.816.000 ali 1979 kg; orehov 2.028.000 ali 1622 kg; fig 729.000 ali 1033 kg; kostanja 205.000 ali 276 kilograma. Zastopniki sadjerejcev iz vse države so imeli konferenco v Beogradu pri Srbski Kmetijski družbi in so glede odredb za pospeševanje sadjereje strnili svoje zahteve v 15 točk. V glavnem zahtevajo kvalitativno izboljšanje sadja potom tečajev, borbe proti škodljivcem itd., dalje pospeševanje zadrugištva, razdelitev premij, finančno pomoč z dovolitvijo kreditov sadjerejcem, trgovsko-politične odredbe (posebne vagone za izvozne transporte), propagando za uživanje sadja itd.

Knjigovodstvo za gradbene in instalcijske obrte.

Pred kratkim je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani izdala v vrsti učnih knjig novo knjigo, ki jo je spisal pokojni profesor g. Henrik Podkrajšek. Knjiga se zove »Knjigovodstvo za gradbene in instalcijske obrte« in je 5. knjiga v zbirki te strokovne literature, ki jo je izdala v kratkem času ob svojih stroških Zbornica za TOI v Ljubljani v svoji mnogostranski prizadevnosti na polju obrtnega pospeševanja. V knjigi so zbrani pripomočki, katere rabi gradbena in instalcijska stroka za pravilno knjigovodstvo. Pisatelj uvodoma razlaga splošne pojme o knjigovodstvu in nato detajlno obravnava vse knjige obrtnega knjigovodstva, pri čemur je modernemu tabelarnemu knjigovodstvu posvetil posebno poglavje. Vrednost knjige povečujejo vzgledi in naloge za mali obrt. Vzglede za knjigovodstvo so v knjigi zbrani za gradbeni obrt, za tesarski obrt, za kamenarski obrt in za elektrotehnični obrt. Pridejanih je knjigi tudi 17 nariskov, ki ponazorjujejo vodstvo kalkulacijske knjige in s tem olajšujejo kalkulacijo. Pri sestavi knjige so sodelovali naši praktični strokovnjaki gg. T. Korn, Ivan Novak, Ivan Ogrin, Fran Ravnihar in Tomo Vojnovič. To sodelovanje nudi garancijo, da knjiga v svoji sestavi res ustreza praktičnim potrebam strok, katerim je namenjena. Sestavljena je tako, da jo morejo s pridom porabljeni mojstri in pomočniki za samoizobrazbo, dobro pa bo služila kot pomožna knjiga tudi učencem obrtnih nadaljevalnih in gradbenih šol, za kar ima knjiga oblastveno odobritev. Knjiga, ki obsega poleg načrta 226 strani, stane 45 Din in se naroča pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Nakup knjige, ki lepo zaključuje kot 5. učna knjiga v zbornični založbi zaslužno prizadevanje pokojnega profesorja Podkrajška za povzdigo naše obrtnosti, vsem interesentom toplo priporočamo.

PRIJETI TUJI AGENTI.

Pretekli četrtek sta bila pred nekim hotelom v Ljubljani prijeta dva dunajska Zida, ki sta v družbi neke ženske prodajala že dalje časa po mestu, kakor tudi po deželi razno manufakturno blago. Vozilj so se s kraja v kraj kar z avtomobilom in obiskovali posamezne stranke. D'sali so naročilne liste, preden pa so tak list zaključili, se je eden agentov spomnil (kakor slučajno): »Saj tako blago imamo pa menda s seboj!« Navadno so ga res imeli in odjemalci so plačevali slabo blago visoko nad vrednostjo. Tuji židovski agenti so na ta način osleparili mnogo ljudi. Čedna družba je bila s policije odvedena na magistrat — in obsojena na plačilo 6000 Din globe, ali na 40 dni zapora. Obenem jim je bilo zaplenjeno vse blago v vrednosti 12.000 Din.

S zadoščanjem ugotavljamo, da so se za take izkoriščevalce naivnih konsumentov začele zanimati tudi obrtne oblasti. Zeleti bi bilo le, da primeru mesnega magistrata ljubljanskega sledijo tudi srezka poglavarstva, kajti taki nepoklicani agenti se posebno radi udeležujejo po deželi. Pritožbe so na dnevnem redu in s pozornostjo, ki jo stalno posveča zaščiti konsumentov ljubljanski mestni magistrat, bi se moglo v prav kratkem času napraviti red!

Poslovanje jugoslovanske svobodne cone v Solunu.

Ravnatelj beograjske direkcije državnih železnic Naumović je prišel z inšpekcijskega potovanja v Solun in je podal o naši tamošnji svobodni coni daljše podatke. Od pričetka obratovanja 1. julija 1929 do konca oktobra je bilo importiranih preko te cone ca. 800 vagonov blaga (sol, železne konstrukcije itd.), eksportirane pa ca. 900 vagonov (les, stavbni material, živina itd.). Delozmožnost naprav v coni je nezadostna, a glavni vzrok premajhnega dotoka blaga so visoke železniške tarife, ki onemogočajo izvoz. Ker bo stopila s 1. decembrom v veljavo direktna tarifa Jugoslavija—Grčija, ki je nižja in ugodnejša kot dosedanja, bodo mogli jugoslovanski produkti priti v velikih množinah preko cone na svetovni trg in pričeti konkurencu z inozemskim blagom. Prav tako ugodno bo vplivala direktna tarifa na blago, ki je namenjeno solunskemu trgu. Dobre izvozne izgledje imajo les, stavbni material, premog, opeka, živina, žito, dalje rudnine (samo rudniki Trepče, Ljubotin in Alatin so napovedali za bodoče leto dnevni izvoz rudnin do 100 vagonov). Sklenjene so potrebne odredbe za razširjenje naprav v coni, o čemer je podal ravnatelj Naumović zanimive posameznosti. Povedal je tudi, da grška železniška uprava lojalno izpolnjuje obstoječi dogovor o železniškem prometu.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine ustanovljen.

Nj. Vel. kralj je na predlog ministra trgovine in industrije in po zaslšanju predsednika ministrskega sveta podpisal zakon o ustanovitvi zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Zakon slove:

§ 1. Pri ministristvu za trgovino in industrijo se osnuje ustanova pod imenom »Zavod za pospeševanje zunanje trgovine«.

§ 2. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine bo skrbel za razvoj naše zunanje trgovine, zlasti pa za naš izvoz. V njegovo pristojnost spadajo te-le naloge:

1. da temeljito proučuje inozemska tržišča in da v to svrhu:

1. zbira in ureja informacijsko gradivo o gospodarstvu v kraljevini Jugoslaviji, kakor so gospodarski zakoni, pravilniki, uredbe in razpisi, ki se nanašajo na gospodarstvo, mednarodne pogodbe, konvencije in sporazumi gospodarske prirode, gospodarska statistika, carinske in prometne tarife, poročila zbornic in gospodarskih organizacij ter posameznih akcijskih podjetij itd., članki in beležke v listih, gospodarske publikacije in drugo,

2. da zbira in ureja vse podatke o gospodarstvu tujih držav, ki so važni za trgovinske zveze s kraljevino Jugoslavijo, gospodarske zakone, tarife, trgovske pogodbe in konvencije drugih držav, poročila naših poslanikov in konzulov, statistiko izvoza in uvoza itd.,

3. na osnovi zbranih podatkov informira naše in tuje privrednike in gospodarske organe o pojavih na tujih tržiščih, ki so važni za našo državo,

4. da informira na osnovi sporočenih želja in potreb posameznih gospodarskih organov naša predstav-

VESTI O USTANOVITVI BANČNIH ZBORNIC.

Te dni se je vršila v Beogradu konferenca pokrajinskih bančnih združenj, na kateri se je razpravljalo o načrtu zakona o bankah kakor tudi o vprašanju ustanovitve bančne zbornice. Beograjsko Udruženje bank se zavzema za ustanovitev centralne bančne zbornice za vso državo v Beogradu, v katero bi vsako združenje delegiralo enako število članov. Zastopniki ostalih združenj niso soglašali s tem načrtom. Stavljeno je bil med drugim tudi predlog, da se na sedežu vsakega združenja ustanovi posebna zbornica, v Beogradu pa centralni sekretariat vseh bančnih zbornic. Ker ni prišlo do sporazuma, se bo 28. t. m. vršila v Beogradu ponovna konferenca.

Nas samo veseli dejstvo, da so se zastopniki združenj, razen beogradskega, izjavili odločno proti takim ustanovam. Načrt za ustanovitev centralne zbornice, odnosno sekretariata vseh bančnih zbornic kaže v dovolj jasni luči, kam merijo inicijatorji takih idej. Zeleti bi bilo, da z vsiljevanjem načrtov te vrste že enkrat prenehajo. Dovolj je bilo eksperimentov. Mi potrebujemo pozitivnega, konstruktivnega dela, če se

ništva v inozemstvu o stanju našega gospodarstva in o tem, kaj naj v danem trenutku ukrenejo v korist naše zunanje trgovine,

5. sestavlja propagandne brošure, filme, predavanja, članke, brošure in da jih dostavlja našim predstavnikom v inozemstvu zaradi razširjenja med gospodarskimi organizacijami,

6. da izdaja svoj glasnik o našem gospodarstvu in o izvoznih pogojih,

7. da ustanavlja v naši državi in inozemstvu vzorčne muzeje naših proizvodov,

8. da s pomočjo svojih organov proučuje na tujih tržiščih možnosti domače proizvodnje,

9. da ugotavlja primere nesolidne trgovine in predlaga ukrepe za njeno pobijanje,

10. da organizira naše sodelovanje na tujih razstavah;

11. da proučuje ukrepe za pospeševanje zunanje trgovine in da stavi v to svrhu predloge na pristojnih mestih, zlasti glede usposobljenosti za izvoz naših proizvodov.

§ 3. Zavod bo zbiral poročila o tujih tržiščih.

§ 4. Državna oblastva, samoupravna telesa, gospodarske zbornice in druge gospodarske korporacije, ki so po zakonu obvezane, da zastopajo gospodarske interese, so dolžne dostavljati svoja poročila in vse druge publikacije zavodu. Ravno tako so dolžne pošiljati zavodu na zahtevo poročila, ki jih potrebuje za svoje posle in ga sploh morajo v vsem njegovem zakonskem delokrogu podpirati, da lahko vrši svojo nalogo. Vsem državnim oblastvom, samoupravnim telesom, zbornicam in gospodarskim zavodom bo zavod dajal svoja poročila brezplačno. Ravno tako ne bo zahteval odškodnine za informacije privatnim osebam. Vloge privatnih oseb, ki zahtevajo informacije in sama pojasnila, ki se bodo dajala privatnim osebam, niso podvržena plačilu taks po zakonu o taksah.

Uprava zavoda.

§ 5. Vrhovna uprava zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je poverjena načelniku odelenja za zunanjo trgovino. Tekoče posle zavoda in vso administracijo zavoda pa vodi šef, ki ga postavi, kakor tudi ostalo uradništvo, minister trgovine in industrije na predlog načelnika oddelka za zunanjo trgovino ter dodeljuje po potrebi uradništvo svojega resora zavodu ali pa imenuje privatne osebe in strokovnjake za pogodbene uradnike. Minister trgovine in industrije lahko imenuje po potrebi posvetovalni odbor, ki bo podpiral zavod za pospeševanje trgovine v njegovem delu.

§ 6. Trgovinski minister se pooblašča, da v mejah subvencije, odrejene za delo Zavoda, imenuje potrebno uradništvo in da predpiše novi pravilnik o nadzorstvu dela in o ugodnostih trgovskih agentov.

§ 7. Zavod bo neposredno občeval z vsemi državnimi oblastvi, samoupravnimi telesi, kakor tudi z drugimi javnimi organi, ustanovami ter s posameznimi gospodarskimi predstavništvoma doma in v inozemstvu.

§ 8. Zavodu je prepovedano opravljati kakršnekoli trgovske transakcije.

§ 9. Za vzdrževanje zavoda se bo odredil redni kredit, čigar višina se določa vsako leto po razvoju poslov in po potrebah ter nalogah naše zunanje trgovine. V proračunu za leto 1929/30 odrejeni kredit v znesku 1.5 milijonov dinarjev in kredit, ki je predviden v partiji 808 proračuna izdatkov ministrstva za trgovino in industrijo za leto 1930, se s tem zakonom odmerjata zavodu kot letošnja subvencija. Potrošnja tega kredita v okviru tega zakona se ima koncem leta predložiti glavni kontroli v odobritev. Vrhovno nadzorstvo nad potrošeno subvencijo ima minister finance po čl. 5. in 6. zakona o državnem računovodstvu.

§ 10. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, in dobi obvezno moč z dnem priobčitve v »Službenih Novinah«.

Akcija za podunavski žitni kartel.

Novosadska produktna in efektivna borza je izdala naslednji komuniké:

Kakor smo že poročali so madžarski gospodarski krogi započeli akcijo, da bi se Jugoslavija, Rumunija in Madžarska sporazumele o skupni prodaji kmetijskih proizvodov, namenjenih za izvoz. Te dni je posetilo več zastopnikov naših gospodarskih krogov pod vodstvom predsednika novosadske borze dr. Gedeona Djundjerskega madžarske gospodarske kroge v Budimpešti za namenom podrobnega informiranja o tem predlogu. Poset je bil čisto informativnega značaja. Odposlanci so se na Madžarskem sestali s predstavniki eksportnega društva z državnim podtajnikom dr. Emilom Staubom na čelu ter s predstavniki budimpeštanske borze in madžarske žitne trgovine, s katerimi so razpravljali o vseh možnostih skupne prodaje. Razprava nudi upanje, da bo to za naše poljedelstvo in žitno trgovino važno vprašanje mogoče ugodno rešiti. Prihodnji sestanek se bo vršil v najkrajšem času v Beogradu.

ZAHTEVE VOJVODINSKIH OBRTRNIKOV.

Obrtna sekcija Trgovske in obrtne zbornice v Novem Sadu je imela te dni sejo, v kateri je bila formulirana vrsta zahtev za izboljšanje položaja obrtniškega slanu glede na bodoči novi obrtni red. Obrtniki zahtevajo zlasti podaljšanje učne dobe na šest oziroma osem let. Načelno so sklenili, da sme imeti mojster, ki dela brez pomočnikov, enega samega vajenca; pri šestih pomočnikih sta dovoljena dva vajenca, pri desetih trije, pri več kot desetih samo eden na štiri pomočnike. Ta odredba naj se raztegne tudi na vajence v industrijskih podjetjih, vsled konkurence, ki prihaja od tam. Ild.

STEVIL AVTOMOBILOV V NEMČIJI RASTE RAPIDNO.

Lani 1. julija so našli na Nemškem 933.000 avtomobilov, letos 1. julija 1.214.000, letos torej dobrih 280.000 ali za 30 odstotkov več. Leta 1926 so našli v Nemčiji šele 571.000 avtomobilov, letos jih je torej več kot še enkrat toliko. Okoli 10 odstotkov skupne vsote odpade na Berlin, kjer pride na vsakega 46. prebvalca 1 avto.

Iz naših organizacij

TEČAJI ZA NEMŠKI IN FRANCOŠKI JEZIK V CELJU.

Trgovsko društvo v Celju priredi učne tečaje za francoski in nemški jezik, ki se bodo vršili po eno uro dvakrat na teden od 8. do 9. ure zvečer v ponedeljek, torek četrtek ali petek na dvo-razredni državni trgovski šoli ter sklicuje v svrhu ureditve cele zadeve s strani na ponedeljek 25. t. m. i. s. ob pol 8. uri zvečer za udeležence tečaja za francoski jezik in ob pol 9. uri zvečer za udeležence tečaja za nemški jezik. Kdor se še ni prijavil in ni dobil posebnega vabila, se lahko prijavi še na tem sestanku.

Ponudbe in povpraševanja

Za izvoz naših čipk v Avstralijo. Naš častni konzul v Sydney-u (Avstralija), g. Antony Mawby, poroča ministrstvu za trgovino in industrijo, da se tamkajšnji trgovci interesirajo za uvoz naših čipk in drugih proizvodov umetnega obrta. Vzorci se morajo poslati neposredno konzulatu v Sydney z navedbo cif cen v funtih šterlingih.

Izkaz večjih trgovcev v Albaniji je interesentom v pisarni Zbornice za TOI med uradnimi urami in vpogled.

Plovba po Donavi l. 1929.

Ladijski kapitan I. Gonda v Pančevu piše: Sele v juliju, ko je cena ameriške pšenice skokoma rasla, je nastopila v doledaj slabem prometu za nas ugodna sprememba; in dvignilo se je tudi zanimanje za jugoslovansko pšenico. Oledaj je poslalo povpraševanje po donavskih vlačilcih za žito živahnejše in so bili kmalu precej oddani. Najbolj živahen je bil v juliju, avgustu in septembru pšenični promet v smeri proti Braili, kjer so pšenico preložili na morske ladje, da gre v Anglijo, Holandijo in Belgijo. A prelaganje v pristanišču Braila se ni vršilo dosli hitro, nabralo se je zelo veliko vlačilcev, ki so zgubili čezmerno veliko časa.

Rumunija, ki je bila pred vojsko najmočnejša eksportna dežela, je po vojski vsled svoje agrarne reforme in vsled novih pasivnih okrajev popolnoma izpadla. Zato morajo voziti vlačilce sedaj po Donavi navzgor in se s tem transportni zaslužek zniža na minimum.

V splošnem se pa more vendarle ugotoviti, da je promet po Donavi vsled ugodnega žilnega pridelka od julja dalje poživljen in da je zlasti eksport žita iz Jugoslavije in Ogrske dosegel rekordno višino. V oktobru so sicer transporti nekoliko padli, a so bili še zmeraj bistveno večji kot v istem lanskem mesecu. V zadnjih tednih so se pričeli tudi že transporti koruze in se pričakujejo iz donavskih dežel v splošnem večje množine. Za plovna podjetja pa seveda ni ugodno, da gre koruza večinoma v Belgijo, Holandijo in Anglijo preko Braila.

V splošnem se javlja na donavskem vozninskem trgu ojačena tendenca. Po površni cenitvi je bilo prepeljanih po Donavi doslej okoli dveh milijonov ton in računajo do konca leta še s ca. 300.000 tonami. Večje množine žita bodo pa eksportirane tudi še v pomladi.

Prometna zveza donavskih plovbnih družb je zato s 1. oktobrom žitne tarife ter izlagalne in vlagalne tarife zvišala, da dvigne rentabilnost žitnega transporta. Zvišanje tarif je povprečno osemodstotno. Za vožnjo po spodnji Donavi navzdol so zvišane za tri dolarske cente pri 100 kg. To utemeljujejo z višjimi lastnimi stroški pri transportu navzdol. Dalje so zvišali tudi čakalno pristojbino pri 5 do 7 prekoračenih dneh za 50 do 150%, s čimer hočejo doseči hitrejšo izlaganje vlačilcev.

Po dosedanjih določbah se dovoli za izlaganje in nalaganje 400 tonske pošiljke 13 delovnih dni. Če računimo zraven nedelje in praznike ter morebitne deževne dneve se porabi za nalaganje in izlaganje ca. 20 do 22 dni. Za vožnjo n. pr. iz Jugoslavije v Nemčijo potrebuje vlačilec najmanj 10 dni do 14 dni in mora pri tem prenesti devet carinskih manipulacij, kar mu vzame 3 do 4 dni časa. Donavski vlačilec more napraviti v seziji povprečno samo 4 do 5 voženj, vlačilec po Renu na leto tudi do 12.

Povpraševanje po vlačilcih je bilo letos živahno tudi pri drugem množinskem blagu, pri soli, premogu, rudnih, mineralnem olju (petroleju), lesu itd. Izvoz kosovnega blaga iz nemških pristanišč je še zmeraj prav dober, v prvi vrsti zaradi reparacijskih dobav, izvoz iz Češkoslovaške je nekoliko odjenjal.

V donavskem prometu ima vodno slanje posebno važno vlogo. Tudi letos je bilo to stanje skoz cele tedne prav neugodno. V septembru in oktobru je bilo vodno slanje Donave in njenih dotokov tako nizko, da so mogli izkoristiti vlačilce samo do polovice. Na gornji Donavi in pri brzicah med Moldovo in Kladovom so morali imeti pripravljene za pomoč celo prazne ladje. Zato se je pomanjkanje vlačilcev tem občutnejše poznalo. Zadnje tri tedne se je pa vsled vobčega dežja obrnilo na bolje. Voda je stopila povprečno za dva metra, kar omogoča boljšo izrabo vlačilcev (koruzni transporti).

Če zima ne bo kmalu prilisnila in bo ostala Donava do konca leta nezamrznjena, dalje če se bo po ameriškem krahju povzročena slaba tendenca na žitnih trgih izboljšala, je opravičeno upanje, da se bo zaključila kupčija transporta po Donavi v tekočem letu z rekordnim uspehom.

Po svetu

Privilegirana Agrarna banka je dovolila doslej kmečkim posestvom za 500 milijonov Din hipotekarnih posojil; zadruge so zahtevale 330 milijonov dinarjev.

Slovenski denarni zavodi so nakupili velike množine Blairovega posojila (7- in 9-odstotnega). Množino v Ljubljani se nahajajočih Blairovih listin cenijo na 25 do 30 milijonov Din tečajne vrednosti. Po sedanjem tečaju nese to posojilo 9 odstotkov.

Inozemske zavarovalnice so se začele pogajati v Jugoslaviji; tako je dobila berlinska »Victoria« koncesijo zavarovanja, a se bo zaenkrat omejila skoraj goľovo samo na življensko zavarovanje; tudi neka češkoslovaška družba je prosila za koncesijo.

Tovarno za izdelovanje verig in železnine so ustanovili v Jasenovcu ob Sav. Tovarna bo izdelovala v prvi vrsti verige za kmetijstvo, industrijo in mornarico.

Osušili bodo okolico Negotina; vsa dela zahtevajo 8 milijonov Din.

»Star« se imenuje nova zagrebška tvrdka filmske industrije in filmskega izposojevalnega zavoda.

15 veleposelnikov iz okolice Osijeka bo odpoťovalo v Svico, da nakupijo tam plemensko prvovrstno živino za dovoz je dovolila vlada 50-odstotno železniško vozninsko olajšavo.

V zadevi tekmovanja žitnega eksporta med rumunskim pristaniščem Braila in našimi jadranskimi pristanišči je poslala splitska Trgovska in obrtna zbornica na ministra za trgovino in industrijo spomenico, v kateri zahteva izenačenje žitnih izvoznih tarif za naša pristanišča in za proge proti Braili.

V tovarni aeroplanskih motorjev v Rakovici so napravili skušnjo, ki je potekla popolnoma zadovoljivo. Prvi motor je delal neprestano 100 ur; sploh so zdržali motorji 50 ur dalje kot je bilo zahtevano. Po pogodbi je dobilo podjetje za to dobro uspelo preskušnjo darilo 200.000 Din.

Sarajevo je obiskalo v prvih desetih letošnjih mesecih nad 16.000 tujcev, kar je precej več kot lani.

»Montana« se imenuje nova delniška družba v Beogradu, ki se bo pečala s trgovino premoga, koksa, petroleja, lesa, slavnega materiala itd. Osnovna glavnica je 1 milijon Din.

Sladkorna tovarna v Červenki, koje glavni delničar je Praška Kredilna banka, zaključuje leto 1928/29 s čistim dobičkom 6.300.000 Din. V letih 1925 do 1927 je bila izkazana zguba 14.7 milijona Din, v letu 1927/28 dobiček 200.000 Din.

Francoska kovinska družba Schneider-Creuzot je zaključila poslovno leto s čistim dobičkom 26.26 milijona frankov in bo razdelila dividendo 100 frankov (lani 24.08 in 90).

Turške gozde v Mali Aziji hoče izkoristiti neka angleška finančna skupina in je vložila pri vladi v Angori tozadevno prošnjo. Družba hoče nakupiti 30 milijonov m³ lesa in ga hoče posekati na leto 800.000 m³. V načrtu je gradba velikih žag, ki bodo posekani les predelovali na licu mesta. Turška vlada je prošnji naklonjena.

Posojilo 200 milijonov šilingov bo dobila avstrijska vlada od velikega ameriškega bančnega konsorcija; tako se z gotovostjo trdi v dunajskih gospodarskih krogih.

Nemška AEG je dobila že pred dve ma letoma naročila za Indijo; sedaj so naročile indijske železnice pri AEG 22 lokomotiv za tovarne vlake s tenderjem.

Leta 1802 ustanovljena londonska zasebna banka Forstman je vsled sleparskega delovanja kontinentalnih agentov ustavila izplačila. Ob osnovni glavnici 1 milj. funtov znašajo zgube 300.000 do 400.000 funtov.

Produkcija surovega železa v Nemčiji je bila v oktobru večja kot v septembru (1.157.000 proti 1.109.000 ton), število v obratu se nahajajočih plavžev se je dvignilo od 100 na 102, delovna dnevna povprečnost je odgovarjala 81.3 odstotkom leta 1913.

Kriza v švicarski industriji nogavic.

Prav čisto čujemo o dobri konjunkturi v tekstilni industriji, toda vesti niso točne, ker ta konjunktura ne obsega vse vrste tekstilne industrije, zlasti ne pletilne stroke. Zato piše o tem predmetu najboljša informirani list »Deutsche Arbeiterzeitung« naslednje:

Ko sta se pred 3—4 leti ženska nogavica in moška obujka povzpeli k prvim modnim izdelkom, se je marsikje, posebno pa na ozemlju pletilne industrije upalo doseči s proizvajanjem teh potrebnih predmetov za najširše kroge novo in lepo pridobitno možnost. — V tej veri so se investirale precejšnje glavnice za obratovanja izdelovalnic nogavic, gradilo tovarne in postavljali stroji. Tu so se že pojavile prve kali današnje nadprodukcije, kakor je to tako čisto opažati pri razvijajočih se industrijskih panogah. Ta zadnji pojav se je opazal ne le v švicarskih, marveč v vseh evropskih državah; celo ameriški trg je baje prenasiačen.

Kriza, ki se je brez dvoma povečala radi najnovejše breznočigavične mode, je dokaj občutna že tekom leta dni. — Nemške tvornice nogavic obratujejo sodobno s precejšnjimi omejitvami časa, a švicarska podjetja, v kolikor niso nastopile redukcije delovnega časa, se bojujejo z nepredvidnimi težkocami, da oddajajo obilne zaloge, ki so se morale nakopičiti v interesu nadaljne zaposlitve delavcev. Gospodarski temeljni zakon o ponudbi in povpraševanju prisili producenta, da mora svoje cene izredno znižati, vsled česar postoji sodobno v tvornicah nogavic kar najbolj uničujoči eksistenčni boj.

Slične razmere kakor v Švici vladajo, kar se tiče pletilne industrije, tudi pri nas, samo da so prilike pri nas toliko slabše, ker je kupna moč trga pri nas mnogo slabša kot v katerikoli drugi državi.

Razno

Industrija papirja v Jugoslaviji. Vse jugoslovanske papirnice izdelajo na leto okoli 3000 vagonov papirja; 2200 vagonov porabimo doma, 800 vagonov eksportiramo; od eksporta pride 600 vagonov na rotacijski papir. Izvoz gre v prvi vrsti v balkanske dežele (Bolgarijo, Grško, Albanijo), deloma pa (posebne vrste) v Anglijo, Kitajsko, Japonsko, Južno Ameriko, Afriko (Egipt). Tovarna na Sušaku, stalna dobaviteljica cigaretnega papirja za monopolno upravo, bo izdelovala odslej tudi specialen papir za koleke in bankovce.

Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 10 viničarjev, 4 mesarji, 1 šafar s sinom, 13 hlapev, 20 gozdnih delavcev, 25 rudarjev, 4 kleparji, 2 električarja, 1 avtomehaničar, 1 mehanik, 1 elektroinštalater, 1 kollar, 4 kuharice, 6 služkinj, 2 postrežnici, 2 vzgojiteljici, 1 varuška, 1 sobarica, 2 šteparici za gornje dele čevljev, 2 pletilki, 1 šivilja za obleko, 2 kuharici k orožnikom, 2 šiviljski vajenki.

Vodilne rumunske petrolejske družbe, ki predstavljajo ca. 75 odstotkov vse rumunske petrolejske produkcije, so se spojile v domači kartel, kojega cilj je podražanje petroleja za 2000 levov pri vagonu.

Ljubljanska borza

Tečaj 20. novembra 1929.	Povpraševanje	Ponudba
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-79
Berlin 1 M.	—	12-5075
Bruselj 1 belga	—	7-90-3
Budimpešta 1 pengő	—	9-8904
Carib 100 fr.	1094-40	1097-4
Dunaj 1 šiling	7-9275	7-9575
London 1 funt	—	275-47
Newyork 1 dolar	56-805	56-505
Paris 100 fr.	221-36	223-36
Praga 100 kron	167-05	167-85
Tret 100 liv	294-55	296-55

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno povučilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Na deviznem tržišču je kupcijska živahnost vidno popustila in so se devizni posli v minolem tednu razvijali v običajnem obsegu. Tako je pretekli teden zaključil napram predzadnjem (27-687 milijona Din) z normalnim prometom od Din 18.713.166-14, pri čemer moramo omeniti značilen padec (za 50%) višine zaključkov omogočenih s posredovanjem Narodne banke, ki je dala za nekaj več od pet milijonov deviz na razpologo. Največ je intervenirala Narodna banka v devizi Berlin (1-515) in Praga (1-601), dočim izkazuje privlačno blago največje zaključke v Newyorku (3-965), v Londonu (3-933), v Trstu (2-146) in deloma v Curihu (1-750).

Ker so v ponedeljek 11. t. m. povečini vsi tečajni važnejših deviz obdržali kurzni nivô iz peškovega borznega sestanka predzadnjega tedna, je zaključil ta dan z znanim in največjim dnevnim prometom pretečenega tedna od preko 5-391 milijona Din. Toda že naslednji dan izkazuje radi malenkostne oslabitve pomembnejših tečajev nazadovanje v prometu za okroglo pol milijona; v sredo 13. t. m. pa je bil baš radi občutnejših tečajnih oscilacij dosežen najmanjši promet nekaj nad dva milijona dinarjev. Ponovna tečajna oslabitev važnejših deviz od srede na četrtak je imela za posledico znaten porast v prometu (ca. 4 milj. Din), prav tako pa od četrtka na petek zopetni padec, ker je devizna kupčija tega dne komaj presegla 2-40 milijona dinarjev.

Iz naslednjih številk je razviden padec prometa v posrednih devizah prejšnjega v primeri s prometom predzadnjega tedna (številk v oklepajih): London 4-567 (9-702), Dunaj 1-393 (1-666), Curih 2-408 (3-074), Italija 2-146 (2-205), Praga 1-939 (4-356), Berlin 1-548 (2-489) in Budimpešta 0-047 (0-219). Nasprotno pa beležijo neznamenit porast v prometu sledeče devize: Newyork 3-965 (3-785), Pariz 0-495 (0-077) ter končno Amsterdam 0-205 (0-114).

Kakor že prej omenjeno so bile v deviznih tečajih tekot minolega tedna zabeležene značajne spremembe posebno pri devizah, ki se kupujejo na Ljubljanski borzi v večjih količinah. Izvzeli je pri tem edino Curih ki je bil trgovan zopet neizpremenjeno na bazi 1095-90 in pa deloma Amsterdam, ki je razen 12. t. m. beležil skozi celi teden 22-83 ter Dunaj, ki je prav tako stalno notiral 7-9507, izvzemši 13. t. m., ko je z notacijo 7-9529 dosegel svoj najvišji tečaj. Vse ostale devize očitujejo več ali manj vidnejši tečajni padec tekot celega zadnjega tedna, v prvi vrsti Italija, ki je od srede 13. t. m. (296-11) na petek 15. t. m. utrpela najobčutnejši padec 33 točk in pa Bruselj, ki je od ponedeljka, ko beleži svoj najvišji tečaj 7-9112 do petka, ko doseže na bazi 7-909 najnižjo tečajno točko, oslabil za 20 poenov. Tečaj Berlina je začrtal običajno krivuljo radi menjajočega beleženja in tendence, prav tako Budimpešta in deloma Newyork, ki je v svojih oscilacijah variral do 3 in pol točke in bil trgovan največ po tečaju 56-435 in 56-41, na Pragi, ki se je od četrtka (167-40) na petek (167-51) okrepila za enajst točk. Tudi London je bil zaključevan največ na bazi 275-81 in 275-75 (najnižji tečaj) dokaj manje pa po tečaju 275-85, ki je bil obenem njegov najvišji tečaj v prošlem tednu. Konstantni padec pa zaznamuje tečaj Pariza ki je tekot tedna padel za enajst poenov.

Notic v ostalih devizah ni bilo.

Efektno tržišče.

Zanimanje je bilo še vedno skrajno mlačno; večina efektov je beležila neizpremenjeno, tako n. pr. Prva hrvaška štedionica 905 Din za denar, Kranjska industrijska družba 12. t. m. 290 Din tudi za denar, 14. t. m. Vojnica škoda pa za blago prompt 438 Din, december 442, januar 1930 ex coupon 413 in 14. t. m. isti papir 441 za promptno dobavo,

444 za december ter 416 za februar 1930.

Večjih zaključkov ni bilo. V petek 15. t. m. je bil napravljen edini zaključek v delnicah Kranjske industrijske družbe po tečaju 295 Din.

Sicer je tendenca ostala neizpremenjena.

Lesno tržišče.

Kakor na splošnem lesnem tržišču lako se tudi pri nas lesna Irgovina ne more oživeliti, kakor se je pričakovalo za jesensko sezono. Kar se tiče prometa v smrekovini in jelovini so ponudbe vedno živahne, medtem ko odjemalci krijejo le namanjšje potrebe, vsled tega je tudi nakup naših domačih lesnih industrij v okroglem lesu popustil. Medtem, ko vlada v bukovih proizvodih popolno mrtvilo, iščejo, posebno italijanske tovarne za izdelavo vagonov slatno hrastovino v vseh mogočih d'menzijah. Zadnje dni se oglašajo tudi Irgovci iz Švice, ki pa iščejo le prvovrstni plemeniti les — oreh, javor itd., ki se pa pri nas le redko dobi. Irgovina v drvih in oglju je še vedno živahna in tendenca cen je čvrsta. Čuli pa se pomanjkanje suhih drv.

Zaključilo se je 18 vagonov bukovih suhih, 1 m dolгих drv z 10% okroglic, 10 vagonov bukovih razžaganih drv ter 10 vagonov oglja. Nadalje se je prodalo 4 vagona jelovih hlodov, 2 vagona neobroblijene hrastovine, 1 vagon desk — smreka, jelka, 24 mm, ter 4 vagona nečamane bukovine.

Išče se:

Vsako množino hrastovih desk »parizerjev« z označbo množine I. odnosno II. vrste ter dolžine. Cena franco vagon Sušak oz. meja Postojna.

Vsako množino mehkega oglja. — Cena franco vagon jugoslovansko-avstrijska meja. 10.000 komadov hrastovih pragov z 10% cerovih: 230 m x 13 x 20 cm. Cena franco vagon meja Postojna. Plačilo proti akreditivu.

Ca. 3200 tek. metrov skretne (Extraholz) in sicer hrastovih, cerovih, bukovih, z normalno toleranco oblike, zdravih, ravnih: širina: preko 2/3 od 25—30 cm, 1/3 od 40 cm; dolžina: 2-80, 3-320, 3-40, 3-80, 4-20, 4-40, 4-80, 5-20 in 5-60 m; debelina: za vse 15 cm. Cena franco vagon meja Postojna tranzit. Plačilo proti akreditivu.

130 m³ (ali deloma hrastovih neobroblijenih plohov, I., II., od 3 m dolžine naprej (15% od 2-50 do 2-90 m), od 25 cm širine naprej, od 90, 110 in 130 mm debeline. Cena franco vagon Sušak pristanišče.

Vsako množino kostanjevega lesa za tanin v obeljenem ali neobeljenem stanju. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Vsako množino brusnega lesa (smreka), z 20% jelke, od 9 cm premera naprej, samo 1 m dolžine. Cena franco vagon meja Jesenice tranzit.

Jelšveve hlode od 2 m dolžine naprej, od 30 cm premera naprej. Cena franco vagon nakladalna postaja. Dobava takoj.

760 m³ hrastovih podnie (mesečno po 100 m³) za izdelavo francoskih vagonov; dolžina 2-85 m, debelina 53 mm, širina 22 cm.

30.000 brzojavnih drogov (smreka, jelka, bor) dobava 1929 in 1930.

10.000 komadov hrastovih (izključeni cerovi) pragov, rezanih 1-80 m x 12/13 x 18/20 cm.

4.000 kom. hrastovih polovičarjev (lungherine), rezanih na živ rob, dolžina 2-40 do 2-60 m, debeline 8 x 16, 8 x 18, 9 x 16, 9 x 18 cm.

1 vagon bukovih neobroblijenih plohov, suhih, 4-50 m dolгих, 80 mm debelih, od 18 cm širine naprej. Cena franco vagon prihod Livorno.

1 vagon hrastovih okroglic suhih. Cena franco vagon meja via Postojna.

20 vagonov bukovih cepanic, zdravih, suhih, z garantirano težo 500 kg za prostorski meter. Cena franco meja Jesenice.

25 m³ ostrorobe parjene bukovine, II., 50 mm, od 2 m dolžine naprej z 15% courconov. Cena franco Sušak pristanišče.

100 m³ ostrorobe, parjene ali neparjene bukovine, II., 27 mm.

50 m³ ostrorobe neparjene bukovine, II., 50 mm.

100 m³ testonov, čistih brez grč (netti) od 18 cm naprej. Cena franco vagon Sušak pristanišče.

v dolžinah 2-85 in 4-65 m. Cena franco vagon meja Kranjska gora.

20 m³ bukovih testonov, čistih (netti) od 22—30 cm širokih, 2-25 m dolгих.

1 vagon bukovih desk, I., naravnih, 20 in 25 mm debeline, dolžina 2 ali 4 m, od 25 cm širine naprej. Cena franco vagon meja Postojna.

Vsako množino jelovih dog za sode, 14 mm debeline, 90—120 mm širine, 920 in 1120 mm dolžine, zdravo, tombante z izključitvijo večjih grč.

25 vagonov bukovih drv z 10% okroglic, suhih, 1 m dolгих. Cena franco vagon meja Jesenice.

Vsako množino smrekovega jamskega lesa od 2 m dolžine naprej. Cena franco nakladalna postaja.

Vsako množino suhe bukovke praške in prahu. Cena franco vagon meja Postojna.

Bukovi naravni plohi, ostrorobi, od 70, 80, 90 mm, od 2-70 m naprej, od 20 cm naprej. Cena franco vagon meja via Postojna.

Ca. 3000 m³ desk, 18 in 24 mm, od 8 do 16 cm širine, lahko tudi vse od 8, 9 in 10 cm širine. Cena franco nakladalna postaja.

Bukovina, naravna, ostroroba, očeljena, suha, I., II., in sicer: 6 m³ od 27 mm; 5 m³ od 50 mm; 4 m³ od 60 mm; 1 m³ od 80 mm; 1 m³ od 100 mm; vse od 2 m dolžine naprej in od 16—40 cm širine. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Remeljni, 74 x mm, 4 m event. 5 m.

Madriers, 74 x 220 mm, v dolžinah: 4-33, 4-66, 5-33, 5-66, 6-33, 6-66, 7-33, 7-66 in 8 m. Cena franco Sušak pristanišče.

Bukove testone, originalne produkcije z 70% širokih (9/10), ostalo ozkih (4/8), debelih polnih 20 mm. Cena po možnosti fob Sušak.

1 vagon bukovih neobroblijenih plohov, 39, 48 mm in nekaj od 68 mm, roba lepa, široka in dolga. Cena franco vagon meja Postojna.

Deli zabojev — smreka, jelka: Kosi: končnice lahko sestojijo iz dveh delov, stranice istotako, pokrovi in dna lahko tudi iz treh delov. I Tip: Kom. No 600.000 od mm 510 x 255 x 11 stranice; Kom. No 600.000 od mm 340 x 255 x 15 končnice; Kom. No 600.000 od mm 480 x 385 x 11 dna in pokrovi; Kom. No 1.200.000 od mm 270 x 40 x 11 letvice. — II. Tip: Kom. No 600.000 od mm 550 x 240 x 11 stranice; Kom. No 600.000 od mm 335 x 240 x 15 končnice; Kom. No 600.000 od mm 530 x 360 x 11 dna in pokrovi; Kom. No 1.200.000 od mm 260 x 40 x 11 letvice. — Dobava: Kom. 50.000 zabojev vsak mesec od vsakega tipa, skupno 100.000 zabojev na mesec z začetkom dobave 1. februarja 1930. Cena naj se po možnosti navede za 1 m³. Blago mora biti vezano v garniture.

1500—2000 m³ moralov — smreka, jelka: Dim.: 15% od 58/58 mm; 60% od 68/68 mm; 20% od 78/78 mm; 5% od 98/98 mm. Dolžina: 110% od 4 m; 70% od 5 m; 20% od 6 m. — Blago zdravo, ostrorobo.

Remeljni: 800 kom. 38 x 38 mm, 4 m, vezano v zvezke; 500 kom. 78 x 98 mm, 5 m ali No. 1000 od 2-50 m; 400 komadov 78 x 98 mm, 4 m.

Trami — smreka, jelka: rezani, ostrorobi, 2-50 m 24 mm; 3-70 m 24 mm; 4 m 225 mm; 4-50 m 42 mm; 5 m 42 mm; 7 m 157 x 187 mm; 8 m 217 x 267 mm.

Trami merkantilni: 16 x 19 4 m 250; 5 m 84; 21 x 26 7 m 8. Dobava nujna.

Madriers: smreka, jelka, I., II., in sicer 200 m³; Dimenzije: debelina 110, 140 in 160 mm; širina: od 25 cm naprej; dolžina: od 5-50 m naprej. Blago rezano, paralelno, franco vagon Sušak pristanišče, dobava v januarju in februarju 1930, prevzem na lcu mesta.

Žitni trg.

Po občutnem padcu cen pšenice na inozemskih borzah so se proti vsem pričakovanju te cene koncem tedna zopet tako učvrstile, da so dosegle zopet svojo prejšnjo višino. Chicago nolira za december pšenico 123 3/4 do 124, za marc 131 1/4 do 131 3/4, za maj 134 1/4 do 134 3/4, za juli 135 3/4. V soglasju s temi tečaji je pšenica tudi na Budimpeštanski borzi izdatno poskočila in nolira danes pšenica za marc 23-71 do 23-72 in pšenica za maj 24-46 do 24-48. Tudi pri nas so cene za 5 par pri pšenici poskočile in so prodajalci nadalje zelo rezervirani, ker prevladuje mnenje, da se bodo cene pšenice še povišale.

Tudi tendenca za koruzo je postala čvrstješa in je tudi koruzna za 5 par dražja kot je bila v minulem tednu.

Interes je za pšenico, kakor tudi za koruzo postal bolj živahen. Neizpremenjena, brez interesa je ostala rž, ječmen, medtem ko je za oves le malenkostno povpraševanje.

Pšenična moka nularica se nadalje živahno trguje, vendar so zaloge mlinov tako razprodane, da je že težko ustreči zahtevam po takih cenah, ki odgovarjajo ceni pšenici. Moke temnejših vrst še vedno zaostajajo in razmeroma je prav malenkosten interes za Hercegovino, Dalmacijo in Črno goro. V Sloveniji so mlinci s črno moko preobloženi in ne najdejo odjemalcev.

V minulem tednu je bilo na ljubljanski borzi zaključeno: 4 vagona pšenice in 1 vagon koruze.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica nova: 79 kg, 2% prim., mlevska vozna, slov. post., dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 240—242.50.
 Bačka pšenica nova: 78 kg, 2% prim., mlevska vozna, slov. post., dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 237.50—240.
 Bačka pšenica nova: 77 kg, 2% prim., mlevska vozna, slov. post., dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 232.50—235.
 Sremska pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 237.50—240.
 Sremska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska vozna, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, Din 230—232.50.
 Slavonska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 220—222.50.
 Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 202.50.
 Pšenična moka 0 G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga, Din 355—365.—
 Koruza bačka: zdrava, rešetana, navadna vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 210—212.50.
 Koruza bačka: zdrava, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 205—207.50.
 Umetno sušena nova koruza: navadna vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 195—197.50.
 Umetno sušena nova koruza: mlevska vozna, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 192.50—200.
 Činkvanti, umetno sušeni: slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 245 do 247.50.
 Času primerno suha koruza: s kvalitetno garancijo, do namembne postaje, Din 170—175.50.
 Ječmen bački, novi, ozimni: 66/67 kg, Din 205—207.50.
 Ječmen bački, novi, ozimni: 63/64 kg, Din 190—195.—
 Oves bački novi: 63/64 kg, navadna vozna, slov. postaja, Din 195—197.50.

Tržna poročila

TRŽNE CENE V LJUBLJANI, dne 15. novembra 1929.

Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste 22, II. vrste 20 Din. Na Irgu: 1 kg govejega mesa I. vrste 18—20, II. vrste 16—18, III. vrste 12—16, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6—8, ledic 18—24, možganov 2—25, loja 5—10 Din.
Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 24—25, II. vrste 20—22, jeter 25—30, pljuč 20—22 Din.
Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 25, II. vrste 22—24, pljuč 10, jeter 15—20, ledic 25—30, glave 8—10, parkljev 6, slanine trebušne 22, slanine ribe in sala 24—26, slanine domačih prašičev 22—24, slanine mešane 23—24, slanine na debelo 24, masti 28, šunke (gnjati) 30—35, prekajenega mesa I. vrste 30—32.50, II. vrste 25—27.50, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10—12, jezika 35 Din.
Drobniča: 1 kg koštrunovega 14—15, jagnjeline 18—20, kozličevine 23 Din.
Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. vrste 8, II. vrste 6 Din.
Klobase: 1 kg krakovskih 40, debrecinskih 40, hrenovk 30—32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, svežih kranjskih 35, pol prekajenih kranjskih 50, prekajene slanine 25—30 Din.
Perutnina: Piščanec majhen 15—17, večji 20—25, kokoš 25—35, petelin 25 do 30, raca 25—30, domači zajec, manjši 8—10, večji 12—20 Din.
Divjačina: Divji zajec 45—60, poljska jerebica 15—18, gozdna jerebica 25 do 26, kljunač 25—26 Din.
Ribe: 1 kg karpa 25—30, ščuke 35 do 40, postrvi žive 80, mrtve 60, klina 20, mreke 15—20, pečenke 10 Din.
Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2.50—3, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega masla 44—52, masla 40—44, bohinskega sira 34—40, sirčka 8—10, eno jace 1.50—1.75 Din.
Pijače: 1 liter starega vina 16—22, novega vina 14—16, 1 čaša piva 3 do 3.50, 1 vrček piva 4.50—5, 1 steklenica piva 5.50—6 Din.
Kruh: 1 kg belega 4.50, črnega 4.20, rženega 4.20 Din.
Sadje: 1 kg luksurnih jabolk 6—8, jabolk I. vrste 5, II. vrste 4, III. vrste 3, luksurnih hrušk 10, I. vrste 6, II. vrste 5, III. vrste 4, ena oranža 2.50—4, limona 1, 1 kg fig 10, navadnega kostanja 2—3, kostanja maroni 10, orehov 10 do 12, luščeni orehov 34—36, češpelj 36, suhih češpelj 8, suhih hrušk 6 do 8, grozdja 15—20 Din.
Špecerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 72—76, Santon 46—49, Rio 32 do 40, pražene kave I. vrste 90—100, II. vrste 70—80, III. vrste 56—60, kristalnega belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 15, kavne primesi 18, riža I. vrste 10, II. vrste 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4.50, navadnega kisa 2.50, 1 kg soli debele 2.50, mlece 2.75, celega popra 70, mle-

tega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 60, 1 liter petroleja 7.50, 1 kg testenin I. vrste 10, II. vrste 9, pralnega luga 3.75, čaja 80 dinarjev.
Mlevski izdelki: 1 kg moke št. »0« 3.65—3.70 na debelo, 4—4.50 na drobno, št. »2« 3.45—3.50 na debelo, 3.75 na drobno, št. »4« 3.25—3.30 na debelo, kaše 5—6, ješprenja 6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 2.50, koruzne moke 4 do 4.50, koruznega zdroba 4.50—5, pšeničnega zdroba 6—8, ajdove moke I. vrste 6—8, II. vrste 6, ržene moke 4.50 dinarjev.
Žito: q pšenice 240—245, rži 230 do 235, ječmena 220—235, ovs 210—240, koruze 200—215, ajde 230—250, fižola ribničana 450, prepeličarja 500, 1 kg graha 8—10, leče 10 Din.
Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 440, m³ trdih drv 175, mehkih drv 90 Din.
Kрма: q sladkega sena 125, pol sladkega sena 100, kislega sena 75, slame 50—75 Din.
Zelenjava in gobe: 1 kg glavate solate 6, ajserice 4—5, endivije 5—6, motovilca 6—7 Din, poznega zelja 30 do 50 par, rdečega zelja 3—4, kislega zelja 3.50, ohrovt 1—1.50, karfijol 8 do 10, kolerab 4, kolerab podzemljic 1, špinace 4—5, paradižnikov 8—10, čebule 2—3, česna 10—12, krompirja 0.75—1 Din, repe 25—50 par, kisle repe 2.50—3, jurčkov 6—12, korenja 2—4, peteršilja 3—4, zelenjave za juho 3 do 4, zelene paprike 5—6 Din.
Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 15. novembra 1929 je bilo pripeljanih 147 svinj in 1 ovca. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 150—200, 3 do 4 mesece stari 300—400, 5 do 7 mesecev stari 450—500, 8 do 10 mesecev stari 550 do 800, 1 leto stari 1000—1200 Din; 1 kg žive teže 10—12.50 mrtve teže 17 do 18 Din. Prodanih je bilo 118 svinj.

Dobava prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. novembra t. l. ponudbe glede dobave 20 kg kostnega olja, 20 kg glicerina, 100 kg vazelina, 100 kg solne kisline in 40 kg parketnega voska. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 25. novembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg testenin, 20.000 kg pšenične moke, 1000 kg koruznega zdroba, 2000 kg masti, 1000 kg Franckovega pridačka za kavo in 3000 kg riža; do 2. decembra t. l. pa glede dobave 10.000 m bronove telefonske žice in 250 kub. metrov jamskega lesa. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 28. novembra t. l. ponudbe glede dobave armatur in klingerit plošč. — Direkcija državnega rudnika Bukinje sprejema do 28. novembra t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov impregniranih drogov. — Direkcija drž. rudnika Ljubija sprejema do 2. decembra t. l.

ponudbe glede dobave aparata za kopiranje načrtov. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 2. decembra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu glede dobave trajnožarnih peč; dne 5. decembra t. l. pa glede dobave materijala za gornji ustroj (tračnice, spojnice, podložne plošče, tračni žebliji, tirefondi, skretnice, vijaki itd.) — Dne 5. decembra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave kamena. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 2. decembra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 210.000 komadov žeblijev za zaznamovanje pragov; dne 3. decembra t. l. glede dobave katrana; dne 4. decembra t. l. glede dobave ca. 30.000 komadov opeke ter glede dobave raznega električnega materijala dne 5. decembra t. l. pa glede dobave raznih šček. — Dne 5. decembra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 270.000 kg portland-cementa. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Dne 4. decembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu licitacija glede dobave naprave za ponikljanje in bakrenje. (Pogoji so na vpogled pri blagajni Ministrstva za zgradbe v Beogradu, Masarykova ul. št. 2). — Dne 5. decembra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 5000 metrov mreže iz tila. (Pogoji so na vpogled pri istem slagališču.)
Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 22. novembra t. l. ponudbe glede dobave hraslovega lesa; do 26. novembra t. l. pa glede dobave železne pločevine, jekla in morze-aparata. — Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 28. novembra t. l. ponudbe glede dobave lesenih drogov in glede oddaje pil v nasekavanje in popravilo. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 3. decembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg mila. — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 5. decembra t. l. ponudbe glede dobave raznih skretnic. — Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 6. decembra t. l. ponudbe glede dobave železne pločevine, železa in plinskih cevi. — Dne 6. decembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave raznega materijala za gornji ustroj (vijaki, zavrliki, zakovice). — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 27. novembra t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Ministrstva vojske in mornarice v Beogradu licitacija glede dobave 100.000 vreč od jute. — (Pogoji so na vpogled v pisarni proviantskega odseka ekonomskega oddelka omenjenega ministrstva.)

VELETRGOVINA kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN

LJUBLJANA

ZALOGA rveže pražene kave, mletih dišav i rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

☉ Zahtevajte cenik!

PADEC AMERISKIH HRANILNIH VLOG.

American Bankers Association sporoča, da se je od leta 1928 na leto 1929 prvič v zadnjih 20 letih pojavilo nazađovanje hranilnih vlog v U. S. A.; od konca junija 1928 do konca junija 1929 so padle hranilne vloge za 195 milijonov dolarjev. Je pa to v prvi vrsti posledica naraščajoče efektne špekulacije občinstva.

Brsojavi: Krispercoloniale Ljubljana. • Telefon Štev. 2363.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na raspologo. — Točna postrežba.

USTANOVLJENO 1852

TEOD. KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8

(PREJE HENRIK KORN)

KROVEC, STAVBNI, GALANTERJSKI IN OKRASNI KLEPAR / INSTALACIJA VODOVODOV / NAPRAVA - STRELOVODOV / KOPALIŠKE IN KLOSETNE - NAPRAVE / **CENTRALNA KURJAVA**

KUVERTA

DRUŽBA Z O. Z.

Tvornica kuvert in konfektija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot 1 Karlovska c 2

Trgovci, oglašajte v „Trgovskem listu“!

TISKARNA MERKUR

TRG-IND. D. D.

LJUBLJANA

Gregorčičeva ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopisa, knjige, brošure, cenika, statuta, tabele, letake I. t. d. Knjigovodna dela in vrhuje v **LASTNI KNJIGOVODNICI**